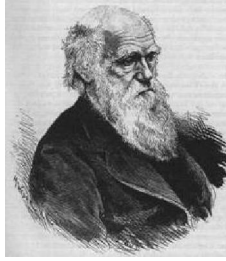

NHIỀU NGÀN CỠ NGƯỜI
Trần Khải

---o0o---

Nguồn

<http://thuvienhoasen.org>

Chuyển sang ebook 10 – 8 - 2009

Người thực hiện : Nam Thiên – namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phatphaponline.org](http://www.phatphaponline.org)

Mục Lục

Nhiều Ngàn Cỗ Người

DARWIN CÓ PHẢI LÀ MỘT PHẬT TỬ KHÔNG?

---o0o---

Nhiều Ngàn Cỗ Người

Giới khoa học trong tuần lễ này đang tưởng niệm 200 năm ngày sinh của Charles Darwin. Chính xác, Darwin sinh ngày 12-2-1809. Một hình ảnh gắn liền với lý thuyết Darwin là sự tiến hóa của nhân loại. Có phải con người sinh ra từ hình ảnh toàn hảo của một vị Toàn Hảo trên cao, hay đã biến hóa qua nhiều triệu năm với nhiều chặng đường khác nhau? Darwin đã cho nhân loại một cách giải thích trái nghịch với truyền thống, và bây giờ khoa học đã công nhận rằng, không chỉ riêng loài người, mà các chủng loài sinh vật cũng đều trải qua các chặng đường tiến hóa.

Bản tin Anh ngữ BBC News hôm 15-2-2009 lại cho biết rằng sinh vật cũng không phải là cái gì độc đáo trên đời này. Bản tin viết rằng Tiến Sĩ Alan Boss của viện khoa học Carnegie Institution of Science nói rằng có thể có tới một trăm tỉ hành tinh tương tự như quả đất trong thiên hà của chúng ta, và nhiều trong các thế giới này có thể là nơi cư trú của các sinh vật thể đơn giản. Ông nói như thế trong hội nghị thường niên của American Association for the Advancement of Science tại Chicago.

Đặc biệt, Tiến Sĩ Boss tiên đoán rằng phi thuyền Kepler của NASA dự kiến sẽ phóng vào vũ trụ trong tháng 3-2009 sẽ bắt đầu tìm ra một vài hành tinh tương tự quả đất trong vài năm tới.

Bản tin BBC còn cho biết rằng công trình nghiên cứu mới ở Đại Học Edinburgh đã tìm cách đếm số xem có bao nhiêu nền văn minh thông minh (intelligent civilisations) có thể ở ngoài vũ trụ, và nghiên cứu này nói có thể có tới nhiều ngàn cõi văn minh thông minh.

Nhiều ngàn cõi người? Chính xác, chỉ nên nói là nhiều ngàn cõi sinh vật thông minh như chúng ta, nếu có. Và chúng ta không phải là cái gì độc đáo. và cũng không phải là cái gì đã toàn hảo ngay từ khi xuất hiện.

Hai báo ở Anh -- *The Independent*, và *The Times* -- tuần này đã có bài viết về nhà khoa học tự nhiên Charles Darwin và nêu lên chi tiết mới rằng nguồn gốc lý thuyết tiến hóa của Darwin xuất phát từ Phật Giáo Tây Tạng. Quả nhiên, đây là điều hết sức là lạ lùng, nếu đúng như thế.

Khi người ta đọc các kinh Bản Sanh của Đức Phật, đọc các truyện tiền thân Đức Phật có khi là khi, là voi, vân vân... Nhiều người tin rằng các chuyện này là ý nghĩa tượng trưng, chỉ muốn nói rằng tâm chúng ta có khi như tâm khi, như tâm linh tinh lang tang, và rồi phải giữ lòng nhân và đạo đức của tâm người, và rồi phải mang tâm Đại Bi Yêu Thương rộng lớn của Đức Phật. Dù tượng trưng hay không, đây cũng là một ý nghĩa tiến hóa. Có phải Darwin đã được gợi hứng từ chuyện khi là tiền thân của loài người, và đã dẫn tới lý thuyết tiến hóa?

Báo *The Independent* nói rằng người ta đã tố cáo Charles Darwin đủ thứ, nhưng chưa ai tố cáo Darwin là “**một Phật Tử Tây Tạng tàng hình**” (closet Tibetan Buddhist).

Giáo sư Paul Ekman nói rằng cuộc nghiên cứu của ông về các văn bản của Darwin đã cho thấy rằng nhà khoa học Darwin đã có các quan điểm y hệt như các quan điểm bày tỏ bởi Đức Đạt Lai Lạt Ma, một người “bạn thân” của giáo sư Ekman.

Darwin đã viết dài dòng về cảm xúc con người và lòng từ bi, và mạnh mẽ tin vào sự hợp nhất của nhân loại cũng như tính tương tự cảm xúc chia sẻ giữa nhân loại và các động vật mà chúng ta ăn thịt.

Giáo sư Ekman viết, “*Những chữ mà Darwins sử dụng thì y hệt như các chữ sử dụng bởi các tín đồ Phật Giáo Tây Tạng mô tả về lòng từ bi và đạo đức. Thiệt là trùng hợp dị thường, nếu gọi đây là tình cờ, khi thấy quan điểm Darwin về từ bi và đạo đức giống y hệt quan điểm của Phật Giáo Tây Tạng. Khi tôi đọc cho Đức Đạt Lai Lạt Ma vài đoạn văn, ngài nói, ‘Tôi bây giờ sẽ tự gọi mình là người theo chủ nghĩa Darwin.’*”

Giáo sư Ekman nói trước hội nghị American Association for the Advancement of Science tại Chicago, “*Làm sao mà trùng hợp như thế chứ? Nếu chuyện này xảy ra ở thời này, vấn đề đạo văn sẽ khởi lên bởi vì các chữ này gần như là y hệt, hay một cách chính xác là y hệt. Tôi không thể nào tố cáo Darwin là đạo văn được.*”

Giải thích đưa ra là, có thể Darwin đã biết về Phật Giáo Tây Tạng qua những lá thư viết cho ông từ người bạn là Joseph Hooker, người đã có mặt ở Tây Tạng để nghiên cứu về các chủng loại hoa.

Giáo sư Ekman kể rằng Đức Đạt Lia Lạt Ma kinh ngạc vì các văn bản của Darwin về từ bi và đạo đức y hệt như quan điểm Phật Giáo, như, “*Khi tôi nhìn thấy bạn đau khổ, điều đó làm cho tôi đau khổ, và điều đó thôi thúc tôi làm giảm sự đau khổ của bạn để cho tôi có thể giảm bớt nỗi khổ đau của mình. Như thế là y hệt quan điểm Phật Giáo Tây Tạng.*”

Giáo sư Ekman còn nói rằng quan điểm nhà Phật, cũng như của Darwin, nói, “*hạt giống từ bi nằm trong nuôi dưỡng tâm người mẹ, vào lòng từ bi phổ quát: hướng về người khác như là người mẹ.*”

Có một chi tiết nữa, bà Emma Darwin, vợ của Darwin cũng say mê với Phật Giáo. Bà từng mô tả một cháu nội/ngoại như là một “đại lạt ma” bởi vì cậu này rất trầm lặng và nghiêm trang.

Giáo sư Ekman dè dặt nói, “***Tôi không nói rằng Darwin là Phật Tử. Nhưng cách nhìn của Darwin về bản chất từ bi thì y hệt và từng chữ chính xác như quan điểm của Phật Giáo Tây Tạng.***”

Có phải hay không? Hay là Darwin đã từng đọc truyện Bản Sanh và đã tin rằng tiến hóa là chuyện bình thường? Và như thế, nếu có chuyện tiến hóa, chúng ta vẫn có thể tin là có nhiều ngàn cõi người tương tự? Hãy chờ vài năm nữa, để xem phi thuyền NASA nhìn tới đâu.

DARWIN CÓ PHẢI LÀ MỘT PHẬT TỬ KHÔNG?

Elizabeth Landau/ CNN

Chỉ vài ngày sau lễ sinh nhật 200 năm của Charles Darwin, cha đẻ của Thuyết Tiến hóa, các nhà báo và khoa học gia trên khắp thế giới đã họp nhau lại để đương đầu với một mối quan hệ đầy quyến rũ: Một vài quan điểm của Darwin thì có nhiều điểm chung với lời dạy trong Phật giáo.

Nói chuyện tại buổi họp thường niên của Hội Thúc đẩy Khoa học Mỹ (American Association for Advancement of Science), nhà tâm lý học Paul Ekman, vốn nổi tiếng nhờ những nghiên cứu về sự phổ quát của biểu hiện nét mặt xuyên suốt các nền văn hóa, đã nói với chúng tôi rằng mô tả của Darwin về tình thương cũng như quan điểm về đạo đức trong tình thương của Darwin thì phản ánh gần gũi những tư tưởng của Phật giáo.

Ông Ekman, đồng tác giả với Đức Đạt Lai Lạt Ma trong một cuốn sách về tình thương tên là *“Sự tỉnh thức cảm xúc: Vượt qua những Chướng ngại để đạt sự Quân bình Tâm lý và Tình thương”* (Emotional Awareness: Overcoming the Obstacles to Psychological Balance and Compassion) nói rằng *“Luôn luôn có khả năng hai người thông thái cùng nhìn một chứng loại thì sẽ đạt đến cùng một kết luận giống nhau”*.

Hóa ra một người bạn của ông Darwin, ngài Joseph Dalton Hooker, một nhà thực vật học mà cũng là một nhà thám hiểm, đã thăm Tây Tạng vào năm 1847. Tại đó, ông trở nên quen thuộc với quan điểm của Thiên Phật giáo, và đã viết nhiều thư cho Darwin. Ông Ekman nói rằng đây chỉ là một trong nhiều cách thế mà có thể Darwin đã chịu ảnh hưởng của những tư tưởng của Phật giáo.

Đối với Darwin và những Phật tử, hạt giống của tình thương nằm trong quan hệ mẫu-tử - Ông Ekman nói rằng đây là “tình thương đơn giản”. Sau đó là tình thương toàn cầu - chẳng hạn gửi tiền và áo quần cho nạn nhân thiên tai. Cuối cùng là tình thương có anh hùng tính, mang nghĩa dám hy sinh thân mạng để cứu người khác – ông Ekman nói rằng chúng ta không thể biết được chúng ta có loại tình thương này không cho đến khi lâm vào hoàn cảnh như thế.

Ông Ekman nói rằng tư tưởng căn bản trong những bài viết của Darwin và quan điểm về tình thương của Phật giáo là *“khi tôi thấy bạn khổ thì tôi cũng*

khó, và điều đó thúc đẩy tôi làm giảm đi nỗi khổ của bạn để nhờ đó tôi bớt khổ”

Ông Ekman nói thêm rằng sự trùng khớp lạ lùng về quan điểm đó thì được dùng như một tấm màn phong để thấu hiểu bản chất của tình thương.

Ông Ekman giải thích rằng “Tôi hoàn toàn không có ý lên án Darwin tội đạo văn”

---o0o---

Was Darwin a Buddhist ?

February 16, 2009

Elizabeth Landau -- CNN.com Writer/Producer

Just days after the 200th birthday of Charles Darwin, the father of evolutionary theory, journalists and scientists from all over the world converged to confront a fascinating connection: Some of Darwin’s views have a lot in common with Buddhist teachings.

Speaking at the annual meeting of the American Association for the Advancement of Science, psychologist Paul Ekman, known for his research showing the universality of facial expressions across cultures, told us that Darwin’s descriptions of compassion, as well as his view of morality as it relates to compassion, closely mirror Buddhist ideas.

“There’s always the possibility that two wise people looking at the same species will come up with the same conclusions,” said Ekman, who co-wrote a book with the Dalai Lama on compassion called “Emotional Awareness: Overcoming the Obstacles to Psychological Balance and Compassion.”

It turns out that Darwin’s friend Sir Joseph Dalton Hooker, a botanist and explorer, visited Tibet in 1847. He became familiar with Zen Buddhist views there, and wrote letters to Darwin. This is just one of many ways that Darwin could have been influenced by Buddhist teachings, Ekman said.

For Darwin and Buddhists, the seed for compassion is in the mother-infant relationship — this is “simple compassion,” Ekman said. Then there’s global compassion — for example, sending money and clothes to victims of a natural disaster. Finally, heroic compassion means risking your own life to

save another — and you probably don't know if you have heroic compassion unless you've been in a situation like that, Ekman said.

The fundamental idea in both Darwin's writings and Buddhist views of compassion is that “when I see you suffer, it makes me suffer, and that motivates me to reduce your suffering so I can reduce my suffering,” Ekman said.

The curious coincidence of views serves as a backdrop for understanding the nature of compassion, he said.

“I'm not by any means accusing Darwin of plagiarism,” he explained.

Source: <http://scitech.blogs.cnn.com/2009/02/16/was-darwin-a-buddhist/>
http://www.giaodiemonline.com/noidung_detail.php?newsid=3411

---o0o---
Hết